

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum de omni actuali peccato debeamus conteri? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Et similiter dicendum ad Secundum: quia a voluntatis est illa cui debetur contritio.

ARTIC. III.

6

*Conc. Tri
dent pres-
citato lo-
co.*

Utrum de omni actuali peccato debeamus contritio.

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod non omni actuali peccato commisso a nobis, debemus contreri. Quia contraria contrariis curantur. Sed quedam peccata per tristitiam committuntur, sicut acedia, & inuidia. Ergo medicina eorum debet esse tristitia, quæ est contritio, sed gaudium.

¶ 2 Præterea, Contritio est actus voluntatis, non potest esse de eo, quod cognitioni non subicitur. Sed quedam peccata sunt, quæ in cognitione non habentur, sicut oblita. Ergo de eis non potest esse contritio.

¶ 3 Præterea, Per voluntariam contritionem tolluntur illa, quæ per voluntatem committuntur. Ignorantia voluntarium tollit: ut patet per Philosophum 3. Ethic. Ergo de his quæ per ignorantiam accidunt non debet esse contritio.

cap. I.

¶ 4 Præterea, De illo peccato non debet esse contritio, quod per contritionem non tollitur. Quaedam peccata non tolluntur per contritionem, sicut venialia, quæ adhuc post contritionis gratiam remanent. Ergo non de omnibus peccatis præteritis debet esse contritio.

SED contra, Pœnitentia est medicina contra omnia peccata actualia. Sed pœnitentia non est aliquid, quorum non sit contritio, quæ est prima pars pœnitentiæ. Ergo & de omnibus peccatis debet esse contritio.

** q. præc.
art. 1.*

¶ Præterea, Nullum peccatum dimittitur, nisi quis iustificetur. Sed ad iustificationem requiritur contritio, ut prius dictum est. Ergo de quolibet peccato conteri oportet.

RESPONDEO dicendum, quod omnis actualis peccata ex hoc contingit, quod voluntas nostra legem non cedit: vel eam transgrediendo, vel omittendo.

el præter eam agendo . Et quia durum est quod ha-
 et potentiam, vt non facile pariatu; & ideò in om-
 i actuali peccato duritia quædam est voluntatis :
 propter hoc si debeat peccatum curari, oportet quòd
 er contritionem comminuentem remittatur .
 Ad primum ergo dicendum, quòd (sicut ex dictis
 atet*) contritio opponitur peccato ex parte illa
 ex electione voluntatis procedit, non sequentis
 imperium diuinæ legis . Non autem ex parte eius ;
 quòd est in peccato materiale : & hoc est illud super
 quòd cadit voluntatis electio . Cadit autem volun-
 tatis electio non solum super actus aliarum virium,
 sed etiam super actum proprium ipsius voluntatis . Voluntas enim
 vult se velle aliquid : & sic electio voluntatis cadit
 super dolorem illum siue tristitiam, quæ inuenitur in
 peccato inuidiæ & huiusmodi : siue dolor ille sit in
 sensu, siue in ipsa voluntate . Et ideò illis peccatis
 contritionis dolor opponitur .

Ad secundum dicendum, quòd obliuio de aliquo
 potest esse dupliciter . Aut ita quòd totaliter à me-
 moria exciderit, & tunc non potest aliquis illud in-
 quirere : aut ita quòd partim à memoria exciderit,
 partim maneat : sicut cum recolo me aliquid au-
 tuisse in generali, sed nescio quid in speciali : &
 tunc requiro in memoria ad recognoscendum . Et se-
 cundum hoc etiam aliquod peccatum potest esse
 oblitum dupliciter : aut ita quòd in generali in me-
 moria maneat, sed non in speciali . Et tunc debet co-
 gitare homo ad inueniendum peccatum : quia de
 quolibet peccato mortali tenetur homo specialiter
 confiteri . Si autem inuenire non possit, iusta adhi-
 bita diligentia, sufficit de eo conteri secundum quòd
 in notitia tenetur : & debet homo non solum de pec-
 cato, sed de obliuione eius dolere, quæ ex negli-
 gentia contigit . Si autem peccatum omnino à me-
 moria exciderit, tunc ex impotentia faciendi ex-
 usatur à debito ; & sufficit generalis contritio de

*in corp.
 art. et q.
 prac. ad
 1.*

omni eo, in quo Deum offendit. Sed quando potentia tollitur, sicut cum ad memoriam reuocatur peccatum; tunc tenetur homo specialiter conteri sicut etiam pauper, qui non potest soluere debet, excusatur, & tamen tenetur cum primario conteri.

Ad tertium dicendum, quod si ignorantia voluntatem tollerit male agendi, excusaret, & non esset peccatum. Sed quandoque non totaliter voluntatem: & tunc à toto non excusatur, sed à parte & ideò de peccato per ignorantiam commissò homo conteri.

* in 3. p.

q. 87. a. 1

Th. in

4. dis. 16.

q. 1. a. 2.

q. 4. & q.

2. art. 2.

q. 2.

7

* Cap. 2.

Simile quid habetur in Basilica med. lib. de S. Virg. n. explicat illud 1. Thim. 5. Quorumdam, etc.

Ad quartum dicendum, quod post contritionem de mortali, potest remanere veniale, sed non contritionem de veniali. Et ideò de veniali etiam debet esse contritio eo modo quo & peccata: sicut supra dictum est.

ARTIC. IV.

Virum de peccatis futuris aliquis debeat conteri.
AD quartum sic proceditur. Videtur, quod de peccatis futuris aliquis debeat conteri. Conteritio enim est actus liberi arbitrij. Sed liberum arbitrium magis se extendit ad futura, quam ad preterita: quia electio, quæ est actus liberi arbitrij, de contingentibus futuris, ut dicitur in 3. Ethico: sicut magis est de peccatis futuris quam de preteritis.

¶ 2. Præterea, Peccatum aggravatur ex contritionis effectu. Unde Hieronymus dicit *, quod contra Arium nondum est determinata: quia adhuc est obiectibile aliquos per eius hæresim corrumpere, quibus liberum arbitrium non augetur: & similiter est de peccato, qui iudicatur homicida, si lethaliter percussit, vero antequam percussus moriatur. Sed in illo interuentum medio debet peccator conteri de peccato. Ergo non solum, secundum quod habet quantitatem ex preterito actu, sed etiam secundum quod habet quantitatem ex futuro: & sic contritio respicit futurum.

SED